

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Agroketens en Visserij

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
minlnv.nl

T 070 378 6868
F 070 378 61 13

Onze referentie

AKVV 2010/1295

Uw referentie

2010Z02972

Bijlagen

1

Datum 8 april 2010

Betreft Kamervragen over Gemeenschappelijk Visserijbeleid in niet Europese
wateren

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de vragen van het lid Snijder-Hazelhoff
(VVD) over Gemeenschappelijk Visserijbeleid in niet Europese wateren.

1

*Kent u het artikel met het opschrift "Help arme vissers: hou dieven weg" met
betrekking tot het Gemeenschappelijk Visserijbeleid in niet Europese wateren?*

Ja.

2

Is het waar dat de EU de visserijrechten voor de Westerse rederijen betaalt?

Zie het antwoord op vraag 1 van Irrgang/Polderman (brief Min. Buza DEC/CE-
83/20).

3

*Is het waar dat Mauritanië jaarlijks meer dan € 80 miljoen ontvangt van de EU
voor de toegang van Europese vissers?*

Zie het antwoord op vraag 1 van Irrgang/Polderman (brief Min. Buza DEC/CE-
83/20).

4

Hoeveel betaalt de EU in totaal per ontvangend land aan visserijrechten?

De Europese Commissie publiceert regelmatig een overzicht van de gesloten
overeenkomsten en de daarmee samenhangende kosten. Op internet kunt u dit
complete overzicht vinden, op het volgende adres:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/external_relations/bilateral_agreements_en.htm

In de bijlage is het overzicht opgenomen.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

5

Deelt u de visie dat de Europese visserijsector al jaren onder druk staat en dit gecompenseerd wordt door Europese vissers in niet Europese wateren, middels visserij-partnerovereenkomsten, te laten vissen? Zo nee, waarom niet?

Datum
8 april 2010

Onze referentie
AKVV 2010/1295

De partnerschapovereenkomsten verschaffen toegang tot bepaalde wateren voor communautaire vaartuigen. Voordat er EU-partnerschapsakkoorden werden afgesloten, bestonden er veelal al visserijafspraken op private, dan wel nationale basis. De visserij in niet Europese wateren staat voor een groot deel los van de Europese visserij; het gaat om andere visbestanden en andere schepen. Visserij in derde landen is geen oplossing voor interne Europese capaciteitsproblemen; die wordt voortdurend aangepast aan de visserijmogelijkheden via daartoe geëigende instrumenten. Wel is het zo dat de EU-partnerschappen voor bepaalde types visserij, extra ruimte bieden. Maar dat zijn niet direct de visserijen die in de EU door verschillende redenen onder druk staan.

6

Hebben deze visserij-partnerovereenkomsten een belemmerende werking op de zelfredzaamheid van ontwikkelingslanden in bijvoorbeeld Afrika? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Deze partnerschappen hebben voor zover valt na te gaan geen belemmerende invloed op de zelfredzaamheid van ontwikkelingslanden. Zoals gesteld in antwoord op vraag 2 van Irrgang en Polderman, is het beeld van de effecten van de partnerschapovereenkomsten voor ontwikkelingslanden gemengd. Enerzijds is de visserijsector in veel partnerlanden verbeterd, maar dit heeft veelal nog tot onvoldoende effect in het kader van armoedebestrijding geleid.

In de partnerschappen met ontwikkelingslanden wordt specifieke (zowel financiële als beleidsmatige) aandacht geschonken aan de versterking van duurzame visserijbeleid in die landen, dit als onderdeel van een sectoraal ontwikkelingsprogramma. Daarnaast ontstaat er door de activiteiten van de vissende EU-landen een interactie tussen de vissende schepen en toelevering van diensten en verwerking van vis aan de wal. Daarmee wordt er een, zij het in de meeste gevallen een beperkte, bijdrage aan de economische ontwikkeling van het desbetreffende land geleverd. Het resultaat is evenwel vaak minder dan in het protocol was voorzien

7

Wordt er Europees, en daarmee Nederlands, belastinggeld gebruikt om visserij-partnerovereenkomsten te financieren? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Datum
8 april 2010

Onze referentie
AKVV 2010/1295

De visserijpartnerschappen worden uit het EU-budget gefinancierd; het EU-budget wordt op zijn beurt weer gevoed door bijdragen van de lidstaten. Zie verder antwoord op vraag 1 Irrgang/ Polderman (brief Min. Buza DEC/CE-83/20).

8

Op welke manier gaat u zich inspannen om een einde te maken aan de financiering met Europees, en daarmee Nederlands, belastinggeld van visserijpartnerovereenkomsten, en daarmee de zelfredzaamheid in ontwikkelingslanden te bevorderen?

In de kabinetsvisie op het Europees Visserijbeleid (1 december 2009, Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 201, nr. 2). is aangegeven dat de visserij-partnerschapsovereenkomsten moeten worden voortgezet. Nederland is het eens met de Commissie dat de huidige structuur van de EU-overeenkomsten tegen het licht moet worden gehouden. Alternatieve overeenkomsten met derde landen zijn nodig die beter tegemoet komen aan de behoefte van de sector in de EU en in partnerlanden (zie Groenboek "Hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid" ¹. Hiervoor zijn in de kabinetsreactie² ideeën aangereikt.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

drs. M.J.M. Verhagen

---

¹ COM 169/2009

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 201, nr. 1, (2 november 2009)
Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 201, nr. 2 (1 december 2009).

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

**Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit**

Prins Clauslaan 8
2595 AJ Den Haag

Contactpersoon
Marleen Monster

T +31 70 3484415
F +31 70 3484093
marleen.monster@minbuza.nl

Datum maart 2010
Betreft Beantwoording vragen van de leden Irrgang en Polderman over
Kamervragen over visserijrechten

Onze Referentie
DEC/CE-83/10

Uw Referentie
201Z02227

Stank Voorzitter,

Graag bieden wij u hierbij de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door de leden Irrgang en Polderman over Kamervragen over visserijrechten. Deze vragen werden ingezonden op 4 februari 2010 met kenmerk 201Z02227.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

De Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit,

Drs. M.J.M. Verhagen

G. Verburg

Antwoorden van de heer Verhagen, Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op vragen van de leden Irrgang en Polderman (SP) over Kamervragen over visserijrechten.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Vraag 1

Is het waar dat de Europese Unie visserijrechten betaalt, middels de visserijpartnerschapsovereenkomsten voor toegang van de Europese vissersvloot tot het zeegebied van derde landen, bijvoorbeeld de 80 miljoen euro aan Mauritanië? 1)

Onze Referentie
DEC/CE-83/10

Antwoord

Ja, de EU stelt in het kader van visserijpartnerschappen fondsen ter beschikking van partnerlanden, zie ook de kamerbrief van de Minister van LNV van 15 juni 2009 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 21501-32, nr. 342).

De visserijpartnerschapsovereenkomsten hebben als doel enerzijds communautaire vaartuigen toegang tot bepaalde wateren te verschaffen en anderzijds de capaciteit van de partnerlanden om visserij in hun wateren te verduurzamen, te versterken.

Parallel hieraan betalen Europese vissers die binnen deze partnerschapsovereenkomsten willen vissen voor de benodigde individuele licenties rechtstreeks aan de overheden van de partnerlanden.

In 2009 is door de Europese Unie EUR 76 miljoen aan Mauritanië overgemaakt uit hoofde van de visserijpartnerschapsovereenkomst. Daarvan is EUR 16 miljoen gealloceerd ter versterking van duurzaam visserijbeleid in Mauritanië. Daarnaast is een bedrag van in totaal EUR 13,5 miljoen door Europese vissers betaald voor de visrechten. Dit bedrag gaat rechtstreeks van de ondernemers naar de Mauritaanse overheid.

Vraag 2

Is de situatieschets zoals gegeven in het artikel, waarin wordt omschreven hoe de lokale vissers steeds verder uit de kust moeten vissen of werkloos raken door de grootschalige buitenlandse visserij en de uitputting van de zee die daarop volgt, en de lokale economie bovendien stilvalt doordat de internationale handel domineert, waar? Deelt u de mening dat dit geen vorm is van duurzame visserij?

Antwoord

Er is een risico dat de aanwezigheid van grootschalige buitenlandse visserij schadelijk is voor de lokale economie in ontwikkelingslanden. Om dit risico te minimaliseren is in de Raad in 2004 afgesproken¹ dat de Europese partnerschapsovereenkomsten gebaseerd dienen te zijn op de beste beschikbare wetenschappelijke gegevens over de omvang van de visbestanden en op de vraag of er een surplus is aan vis dat niet door de lokale vissers kan worden opgevisd. Daarnaast moeten de partnerschapsovereenkomsten de structurele ontwikkeling van de lokale visserijsectoren in betrokken landen ondersteunen en versterken.

De implementatie van dit beleid heeft nog onvoldoende geleid tot duurzame visserijovereenkomsten met derde landen. Nederland onderschrijft dan ook de

¹ 15.07.2004 11485/04 - Adoption of Council conclusions on a Communication from the Commission on integrated framework for fisheries partnership agreements with third countries.

conclusies van de Europese Commissie in het groenboek "Hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid" dat de steun voor de visserijsector in derde landen waarmee Europa een overeenkomst heeft, weliswaar heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de visserijsector, maar onvoldoende op het gebied van armoedebestrijding en de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen. Ook is Nederland het eens dat in het externe EU visserijbeleid meer rekening moet worden gehouden met de voedselzekerheidsstrategieën van de betrokken derde landen².

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Onze Referentie
DEC/CE-83/10

Vraag 3

Vindt u uw inzet op voortzetting van deze visserijpartnerschapsovereenkomsten na 2012 in het kader van de herziening van het Gemeenschappelijke Visserijbeleid op voortzetting van deze visserijpartnerschapsovereenkomsten na 2012, gezien de situatie zoals geschetst wordt in het artikel, een goede ontwikkeling?

Antwoord

Ik verwijs voor het kabinetsstandpunt terzake naar de brieven van de Minister van LNV van 2 november 2009 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 201, nr. 1), 1 december 2009 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 201, nr. 2).

Vraag 4

Ziet u de visserijpartnerschapsovereenkomsten als een vorm van ontwikkelingshulp, zoals lijkt te kunnen worden opgemaakt uit het algemeen overleg op 17 december 2009 over de toekomst van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid waarin u de visserijakkoorden met derde landen heeft geplaatst in het kader van ontwikkelingssamenwerking en expliciet de link heeft gelegd met ontwikkelingsdoelen en ontwikkelingsbudget? Zo nee, deelt u de mening dat lokale vissers beschermd moeten worden tegen deze uitbuiting? Zo ja, hoe draagt dit volgens u bij aan ontwikkeling?

Antwoord

Sinds 2004 worden in de partnerschapsovereenkomsten zowel de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid als van het communautair ontwikkelingsbeleid nagestreefd. Dit komt o.a. tot uiting in de mededeling³ en de Raadsconclusies⁴ van juli 2004 over de nieuwe vorm van visserijovereenkomsten, de Partnerschapsovereenkomsten (POVs). Hierin erkennen de Commissie en de Raad dat goede wetenschappelijke gegevens de basis moeten vormen van de overeenkomsten en dat de ontwikkeling van de lokale visserijsector van belang is. Zowel het derde land als EU hebben een gedeelde verantwoordelijkheid te zorgen voor een duurzame visvangst waarbij rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van de lokale visserij.

Deze partnerschappen dragen bij tot de ontwikkeling van de lokale vissector in ontwikkelingslanden, maar nog op onvoldoende wijze, zoals ik in vraag 2 al heb aangegeven.

² COM 169/2009

³ 23.12.2002. COM(2002) 637 final. Communication from the Commission on an integrated framework for fisheries partnership agreements with third countries.

⁴ 15.07.2004 11485/04 - Adoption of Council conclusions on a Communication from the Commission on integrated framework for fisheries partnership agreements with third countries

Vraag 5

Heeft uw voornemen om visserijpartnerschapsovereenkomsten aan te gaan in het kader van ontwikkelingssamenwerking gevolgen voor het Europese hulpbudget? Wordt dit gezien als official development assistance (ODA)-relevante hulp? Wordt er, nu al Europees ontwikkelingsgeld aan besteed of zijn er plannen om dit te gaan doen?

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Onze Referentie
DEC/CE-83/10

Antwoord

De Europese Commissie heeft het voortouw in het aangaan van visserijpartnerschapsovereenkomsten. Betalingen onder de visserijpartnerschapsovereenkomsten worden niet gedekt uit ODA-middelen. Deze betalingen gaan dus niet ten koste van het Europese hulpbudget (EOF of anderszins).

Vraag 6

Bent u van mening dat de visserijpartnerschapsovereenkomsten nu duurzaamheidswinst opleveren voor de betreffende gebieden? 2)

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2.

Vraag 7

Wat gebeurt er met het niet bestede Europese ontwikkelingsgeld waar in genoemd algemeen overleg over werd gesproken, en om welk bedrag gaat het? Waarom wordt dit geld niet besteed aan nuttige hulp? Is het beeld waar dat dit een "graaiport" is voor andere beleidsterreinen? 3)

Antwoord

Er bestaan in Europees kader verschillende instrumenten ten behoeve van ontwikkelingssamenwerking. De belangrijkste faciliteit voor de landen van Sub-Sahara Afrika (inclusief Mauritanië) betreft het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF). Op dit moment worden gelden gecommiteerd onder het zogenaamde 10^e EOF, dat de committeringsperiode 2008-2013 beslaat. Er lopen daarnaast programma's, opgestart in de periode voor 2008. De beschikbare middelen worden voor het grootste gedeelte landenspecifiek ingezet, waarbij de toewijzing per land geschiedt op basis van allocatie criteria. Middelen die niet kunnen worden gecommiteerd voor het einde van een gegeven committeringsperiode kwamen tot nog toe altijd toe aan de algemeen beschikbare middelen voor de volgende committeringsperiode. Zo werd in 2008 het 7^e EOF formeel afgesloten, waarbij resterende fondsen (1,7% van de totaal beschikbare middelen) werden overgeheveld naar het 9^e EOF.

Aangezien de Europese Commissie de afgelopen jaren veel werk heeft gemaakt van het versterken van administratieve procedures en het verkorten van doorlooptijden, is de uitputting van de per land beschikbare middelen over het algemeen zeer hoog. Eind 2009 was reeds 40% van het 10^e EOF (waarvan de committeringsperiode loopt tot 2013) gecommiteerd. In sommige specifieke situaties blijven de committeringen achter. Een voorbeeld is Mauritanië, waar als gevolg van de staatsgreep in augustus 2008 de hulp grotendeels werd opgeschort. Op 25 januari jl. is besloten de hulprelatie te hervatten. Daarbij zijn alle aan Mauritanië gealloceerde middelen nog beschikbaar.

Alle bestedingen uit het Europees Ontwikkelingsfonds moeten voldoen aan de OESO DAC criteria. Er kan dus geen sprake zijn van uitgaven die niet als ODA kunnen worden aangemerkt. Daarmee is het beeld van "graaipot" onterecht.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

- 1) Trouw, 28 januari 2010: "Help arme vissers: hou de dieven weg"
- 2) Zie bijvoorbeeld de nota "Vis, als duurzaam kapitaal; De Nederlandse visie op het nieuwe Europese visserijbeleid", p.25 laatste alinea
- 3) Citaat van minister Verburg: "De heer Polderman heeft gevraagd naar de derdewereldlanden. Het is van groot belang dat hij zich realiseert dat hier ook ontwikkelingssamenwerking een rol speelt. Ook vanuit Europees oogpunt speelt die een rol. Het luistert dus heel nauw bij de vormgeving van de afspraken die gemaakt worden. Daarom is er Europees beleid en dat zal steeds zorgvuldig moeten worden bekeken. Als er inderdaad ontwikkelingssamenwerkingsdoelen gerealiseerd worden, vinden wij dat daar Europees geld aan besteed mag worden. Er is heel veel Europees ontwikkelingsgeld dat niet besteed wordt en dat is ontzettend jammer. Dit kan bijdragen aan ontwikkeling, werkgelegenheid, onderwijs et cetera (<http://parlisweb/parlis/document.aspx?id=f6ba0299-71bb-4668-bd15-c9da68694f25> Herziening van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid 32 201 nr 10)

Onze Referentie
DEC/CE-83/10